

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Археологија – основне академске студије		
Назив предмета: Античка нумизматика		
Наставник/наставници: Мирослав Вујовић, Јелена Цвијетић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: положени испити из обавезних курсева Археологија римског периода и Археологија римских провинција на Балкану, радно знање једног страног језика		
Циљ предмета Студент се упознаје са основама античке нумизматике и важности новца као поузданог извора о историјским збивањима. Упознаје се са карактером и значајем остава римског новца у светлу одрђених историјских околности, ратних сукоба и унутрашњих превирања.		
Исход предмета Полазници курса су стекли знања о античким монетарним системима; начину утврђивања врсте (номинала), провенијенције и датовања новца; упознати су са распоредом ковница и монетарним реформама током касноцарског периода, као и са оставама римског новца на територији Србије повезаних са ратовима и немирима на граници. Студенти су такође упознати са нумизматичком терминологијом и стручном литературом и оспособљени су за самосталан рад у области античке нумизматике.		
Садржај предмета Почети израде новца (монете Мале Азије), новац грчких градова и колонија, ковање македонског краљева, новац Скордиска, новац јужнојадранских градова и илирских владара, римски републикански и империјални новац; иконографија на новцу као израз политичке, војне и религиозне пропаганде Римског царства; провинцијска ковања Горње Мезије и Дакије; оставе са територије Србије повезане са ратовима и <i>варварских</i> упадима (оставе из периода дачких ратова; А. Пија и успостављања друге линије лимеса; М.Аурелија – траг упада Сармата и Костобока; шест хоризоната остава из 3. века – неспокој због <i>варварских</i> упада, узурпатора власти и прогона хришћана; оставе у банатском делу Барбарикума – одраз ратова Констанција II против Сармата; оставе из 80 -их година 4. века као манифестација готског разарања и 40-их година 5. века, као могућност праћења опсега хунског пустошења); монетарне реформе позноримског периода.		
Литература Carson, R.A.G., Coins, Ancient, Mediaeval and Modern, vol I, Coins of Greece and Rome, London 1970. Borić-Brešković, B. Novac kolonije Viminacijuma u zbirci S.S. Dušanića, Beograd 1976. Mihailović, V. Nalaz rimskog bronzanog novca I v. iz Baba na Kosmaju, Numizmatičar 17, Beograd 1994. Popović, P. Novac Skordiska, novac i novčani promet na Centralnom Balkanu od IV do I veka pre n.e., Beograd/Novi Sad 1987. Drča, B. Novčani sistem kasnorimskog carstva 293-348, Beograd 2011, 105-206. Арсенијевић, М. Периоди похрањивања остава римског новца током III века н.е. у Горњој Мезији, Гласник САД 20, Beograd 2004, 225-234. Општа допунска литература J. Babelon, Antička numizmatika, Beograd 1970. Kos, P. Leksikon antičke numizmatike, Ljubljana 1997. Mattingly, H. Roman Coins from the Earliest Times to the fall of the Western Empire, London 1960. Сrnobrnja, N. Ostava rimskog novca iz Svetozareva. Valerijan-Dioklecijan, Svetozarevo 1987. Васић, М.Р. Остава сребрног новца из Великог Црниљева, Beograd 2004. Vasić, M. R. Nalazi rimskog bronzanog novca iz IV I V veka iz municijuma Horreum Margi =Trouville des monnaies de bronze de IV et V siècle en municipe Horreum Margi, Beograd 1990. Иванишевић, В. Два налаза римског бронзаног новца IV века са Београдске тврђаве, Нумизматичар 6, Beograd 1983, 77-98. Vasić, M. R. Ostava iz Jablanice (Kupci), Starinar, N.S. XVIII, Beograd 1967,63-82.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе (практичан рад са нумизматичким материјалом)

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе		Завршни испит	
колоквијум-и	30	писмени испит	70